LINJI GWIDA GĦALL-IŻVILUPP TAL-ISTRUTTURI TAD-DJALOGU SOĊJALI FIS-SERVIZZI PERSONALI U TAD-DAR

AD-PHS
Advancing Personal and Household Services

Imsieħba

Dan id-dokument jirrifletti l-opinjonijiet tal-awturi biss, u l-Kummissjoni Ewropea ma tistax tinżamm responsabbli għal kwalunkwe użu li jista' jsir mill-informazzjoni li tinsab fih.

Dan il-proġett huwa ffinanzjat mill-Unjoni Ewropea.
(Ad-PHS - VS/2018/0344)

INTRODUZZJONI U KUNTEST

Hemm evidenza sinifikanti li d-djalogu soċjali u n-negozjar kollettiv (settorjali) bejn ir-rappreżentanti tal-impjegaturi u tal-ħaddiema jwassal għal pagi u kundizzjonijiet tax-xogħol aħjar għall-ħaddiema fl-oqsma kollha ta' attività, inkluż fissetturi differenti involuti fis-servizzi personali u tad-dar.[1]

Bħala qasam ta' impjieg, il-PHS għandu l-potenzjal li jikber b'mod sinifikanti. CEDEFOP, iċ-Ċentru Ewropew għallIżvilupp ta' Taħriġ Vokazzjonali, bassar li sal-2025 is-settur tal-kura se jkun fost l-aqwa għaxar oqsma ta' tkabbir potenzjali fl-impjiegi.[2] Madankollu, għalkemm hemm bosta differenzi bejn is-settur tal-kura u dak mhux tal-kura filPHS, iż-żewġ setturi jitħabtu biex jirreklutaw u jżommu professjonisti kwalifikati – kwistjoni li se ssir biss aktar problematika bit-tkabbir tal-PHS.[3] Dan huwa parzjalment dovut għall-pagi, il-kundizzjonijiet tax-xogħol u l-perkorsi talkarriera li spiss jaqgħu wisq taħt il-kundizzjonijiet medji għal professjonisti li jeħtieġu livelli ta' kwalifikazzjoni simili, pereżempju l-bejgħ bl-imnut. Din is-sitwazzjoni hija aggravata bil-proliferazzjoni ta' xogħol mhux iddikjarat.

Huwa importanti li wieħed jinnota li s-sitwazzjoni għall-professjonisti fis-servizzi tal-kura ġeneralment hija aħjar minn dik ta' dawk li jaħdmu f'servizzi mhux tal-kura. Dan huwa parzjalment dovut għal-livelli ta' kwalifikazzjoni, iżda b'mod aktar ġenerali huwa minħabba l-fatt li s-settur tal-kura u l-kura fid-dar huwa ġeneralment strutturat, irregolat u organizzat aħjar mis-settur mhux tal-kura. Madankollu, kollha jħabbtu wiċċhom ma' sfidi ta' reklutaġġ u żamma.

F'dan il-kuntest, id-djalogu soċjali u n-negozjar kollettiv settorjali huwa strument ta' suċċess ippruvat biex jiġu żgurati pagi u kundizzjonijiet tax-xogħol deċenti fil-PHS. Strutturi bħal dawn jista' jkollhom ukoll impatt pożittiv fuq l-iżvilupp ta' oqfsa regolatorji għall-PHS, billi l-imsieħba soċjali jistgħu jkunu msieħba kostruttivi għall-awtoritajiet pubbliċi fliżvilupp tal-politiki tal-PHS. Għandna nippermettu lill-imsieħba soċjali jfasslu kurrikuli, standards ta' saħħa u sigurtà, biex itejbu l-attrazzjoni, ir-rikonoxximent u l-immaġni tal-industrija.

Madankollu l-istrutturi tad-djalogu soċjali fil-PHS għadhom dgħajfa jew ma jeżistux f'ħafna Stati Membri Ewropej, fatt li jdgħajjef l-iżvilupp tas-Servizzi Personali u tad-Dar u l-impatt pożittiv tagħhom fuq il-kwalità tal-ħajja f'dawn il-pajjiżi.

Il-linji gwida li ġejjin se jgħinu biex jiggwidaw u jispiraw lill-partijiet interessati, b'mod partikolari lit-trejdjunjins u lill-impjegaturi, rigward l-importanza tat-twaqqif jew it-tisħiħ tad-djalogu soċjali fis-Servizzi Personali u tad-Dar. Huma jipprovdu wkoll eżempji ta' kif dan isir b'modi differenti madwar l-Ewropa. Fl-aħħarnett, huma se jikkonkludu b'xi fatturi ewlenin ta' suċċess għall-iżvilupp ta' strutturi effettivi ta' djalogu soċjali fl-Ewropa.

---

1 http://www.oecd.org/els/emp/ExecutiveSummaryAndOverview.pdf

2 https://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/3052

3 http://socialemployers.eu/en/news/new-report-on-the-social-services-workforce-in-europe-current-state-of-play-and-challenges/

X'INHUMA DJALOGU SOĊJALI U NEGOZJAR KOLLETTIV?

A. X'INHU DJALOGU SOĊJALI?

L-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol tiddefinixxi d-djalogu soċjali bħala "it-tipi kollha ta' negozjati, konsultazzjonijiet jew skambju ta' informazzjoni bejn jew fost il-gvernijiet/l-impjegaturi/il-junjins (amministrazzjonijiet tax-xogħol, trejdjunjins, u assoċjazzjonijiet ta' impjegaturi) biex jiġi żviluppat kunsens dwar approċċi ta' politika u miżuri prattiċi biex jiġi żgurat żvilupp soċjali u ekonomiku ekwu". L-Unjoni Ewropea tqis id-djalogu soċjali bħala "mod kif tiġi promossa organizzazzjoni ġdida tax-xogħol, u għalhekk tiġi mmodernizzata r-relazzjoni bejn il-maniġment u x-xogħol. Għall-UE, id-djalogu soċjali jista' jkun:

- • arranġament bipartitiku bejn l-impjegaturi u l-organizzazzjonijiet tat-trejdjunjins; jew
- • arranġament tripartitiku bejn l-imsieħba soċjali u l-awtoritajiet pubbliċi.

Id-djalogu soċjali huwa differenti mid-djalogu ċivili, li huwa d-djalogu bejn l-istituzzjonijiet pubbliċi u l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili. Id-djalogu ċivili jkopri kwistjonijiet ekonomiċi, soċjali, kulturali u ambjentali usa'. Id-djalogu soċjali jittratta r-relazzjonijiet bejn l-impjegaturi u l-impjegati.[4]

B. X'INHU NEGOZJAR KOLLETTIV?

L-iktar forma importanti ta' djalogu soċjali fil-livell nazzjonali hija dik tan-negozjar kollettiv. In-negozjar kollettiv huwa speċifiku biex jintlaħqu ftehimiet vinkolanti dwar il-pagi u l-kundizzjonijiet tax-xogħol, għall-kuntrarju tad-djalogu soċjali li jindirizza spettru usa' ta' kwistjonijiet, u għandu impatt akbar fuq l-industrija kollha kemm hi. L-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol tiġbor fil-qosor in-negozjar kollettiv kif ġej:

- In-negozjar kollettiv iseħħ bejn impjegatur, grupp ta' impjegaturi jew organizzazzjoni waħda jew aktar ta' impjegaturi minn naħa waħda u organizzazzoni waħda jew aktar ta' ħaddiema min-naħa l-oħra;
- Dan jista' jseħħ f'ħafna livelli differenti, u livell wieħed kultant jikkumplimenta lill-ieħor: unità fi ħdan intrapriża, livell ta' intrapriża, settorjali, reġjonali u nazzjonali;
- In-negozjar kollettiv iservi għan doppju: dan jipprovdi mezz biex jiġu ddeterminati l-pagi u l-kundizzjonijiet tax xogħol li japplikaw għall-grupp ta' ħaddiema koperti mill-ftehim li jirriżulta permezz ta' negozjati ħielsa u volontarji bejn iż-żewġ partijiet indipendenti kkonċernati;
- Huwa jippermetti wkoll lill-impjegaturi u lill-ħaddiema biex jiddefinixxu bi ftehim ir-regoli li jirregolaw ir-relazzjoni tagħhom.[5]

4 PESSIS 2: Briefing dwar Djalogu Soċjali mill-Unità tar-Riċerka Internazzjonali dwar is-Servizzi Pubbliċi: https://80cf426a-4e57-48e6-a333-91f4b1dbdd1a.filesusr.com/ugd/9f45fc_1afd1588a601424a9f28409a1c72332a.pdf

5 PESSIS 2 – Informazzjoni Sommarja dwar id-Djalogu Soċjali, Negozjar Kollettiv, djalogu soċjali fil-livell tal-UE u Kumitati tad-Djalogu Soċjali Settorali, ikkumpilata minn Mathias Maucher, EPSU: https://80cf426a-4e57-48e6-a333-91f4b1dbdd1a.filesusr.com/ugd/9f45fc_fdf73849fe044bbd- be2f45e5657f9af0.pdf

C. GĦALIEX HUWA TANT IMPORTANTI D-DJALOGU SOĊJALI?

Hemm bosta fatturi pożittivi fil-każ ta' strutturi u proċessi ta' djalogu soċjali effettivi; fattur ewlieni fosthom huwa lkapaċità tagħhom li jsolvu "kwistjonijiet ekonomiċi u soċjali importanti, jinkoraġġixxu governanza tajba, javvanzaw il-paċi u l-istabbiltà soċjali u industrijali u jagħtu spinta lill -progress ekonomiku."[6]

Id-djalogu soċjali u b'mod partikolari n-negozjar kollettiv madwar l-industrija huwa mod effettiv kif jiġu żviluppati standards minimi settorjali jew transsettorjali fl-oqsma – potenzjalment – kollha tal-ħajja tax-xogħol, u b'hekk jiġu protetti l-ħaddiema, iżda wkoll l-impjegaturi billi jippermettilhom joperaw fuq bażi ugwali ma' impjegaturi oħrajn, mingħajr ir-riskju ta' ġirja lejn l-iktar livell baxx rigward il-pagi u l-kundizzjonijiet tax-xogħol. L-għan ewlieni għandu jkun li jinħoloq ambjent ta' opportunitajiet indaqs, fejn il-bżonnijiet tal-impjegaturi u l-ħaddiema jkunu qegħdin jiġu ssodisfati.

Dan huwa wkoll strument għat-titjib tal-effettività tal-operazzjonijiet tas-settur, u għalhekk il-kwalità tas-servizz ipprovdut, peress li jipprovdi spazju uniku u strutturat għal skambju u diskussjoni bejn l-impjegaturi u l-junjins tassettur. Pereżempju, id-djalogu soċjali jista':

- jiżgura li r-rappreżentanti tal-ħaddiema – li qed jipprovdu s-servizz fuq il-post u għalhekk għandhom għarfien imprezzabbli – jkollhom vuċi rikonoxxuta fid-direzzjoni li jkun qed jieħu kwalunkwe settur partikolari;
- jkun ta' benefiċċju għal dawk li jfasslu l-politika u għall-impjegaturi, kif ukoll għall-utenti tas-servizzi jew għall konsumaturi.
- jipprovdi opportunità għall-impjegaturi biex jippreżentaw u jispjegaw id-deċiżjonijiet u l-viżjoni tagħhom għall iżvilupp tas-settur u konsegwentement jinnegozjaw mar-rappreżentanti tal-ħaddiema dwar dan is-suġġett.

6 Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol: Djalogu Soċjali: https://www.ilo.org/global/topics/workers-and-employers-organizations-tripartism-and-social-dialogue/lang--en/index.htm%20

GĦALIEX DJALOGU SOĊJALI U NEGOZJAR KOLLETTIV FIL- PHS?

Id-djalogu soċjali huwa strument effettiv biex jipprovdi l-forum għall-impjegaturi u għat-trejdjunjins, kif ukoll, meta jkun rilevanti, għall-awtoritajiet pubbliċi, biex jiddiskutu u jsibu soluzzjonijiet għall-isfidi fil-PHS.

Id-djalogu soċjali fil-PHS jista', pereżempju, jgħin biex jinħoloq il-qafas it-tajjeb li se jgħin biex tiġi indirizzata lprevalenza ta' xogħol mhux iddikjarat u jgħin biex jiġi żgurat li l-ħaddiema kollha fil-PHS ikollhom pagi ġusti, kundizzjonijiet tax-xogħol u protezzjoni soċjali.

Il-ħolqien ta' standards għall-industrija kollha

Kull fejn jiġi żviluppat, in-negozjar kollettiv permezz tad-djalogu soċjali ppermetta lill-imsieħba soċjali (l-imjegaturi u ttrejdjunjins) attivi fil-PHS jistabbilixxu standards komuni dwar il-pagi, il-kundizzjonijiet tax-xogħol u l-opportunitajiet ta' żvilupp professjonali li huma fil-biċċa l-kbira ferm aħjar milli fl-Istati Membri fejn tali djalogu soċjali ma seħħx. Iddjalogu soċjali jillimita l-abbiltà li wieħed jopera f'iżolament, u jippermetti aktar ġustizzja fl-industrija. F'oqsma ta' attività fejn il-pagi u l-kundizzjonijiet tax-xogħol spiss jistgħu jkunu fqar, id-djalogu soċjali u n-negozjar kollettiv wrew li huma strument utli ħafna. Huwa importanti li wieħed jinnota li l-istrutturi ta' djalogu soċjali huma organizzati fuq ilbażi ta' kull settur, jew anke sottosettur, individwali involut fil-PHS, li jfisser li huwa importanti li dawn jirrikonoxxu lispeċifiċitajiet settorjali individwali fil-PHS. Minkejja dan, għandu jsir sforz akbar biex jiġi żgurat li l-impjegaturi u ttrejdjunjins, kemm fid-dimensjonijiet ta' PHS tal-kura kif ukoll f'dawk mhux tal-kura, jibdew taħditiet biex jiddiskutu arranġamenti komuni possibbli sabiex jintlaħqu l-isfidi konġunti dejjem akbar li qed jesperjenzaw iż-żewġ setturi.

Professjonalizzazzjoni[7]

Id-djalogu soċjali u n-negozjar kollettiv (settorjali) huma wkoll strument utli biex jiddefinixxu profili professjonali ġodda u jirfinaw profili professjonali attwali fil-qasam, kif ukoll biex jistabbilixxu standards komuni għal kwalifiki, opportunitajiet ta' taħriġ, perkorsi tal-karriera u ħafna iktar. Bħala tali, djalogu soċjali effettiv għandu wkoll impatt pożittiv fuq il-kwalità tas-servizz ipprovdut. Irridu nkunu kawti wkoll rigward il-fatt li meta nżidu kwalifiki għoljin wisq jista' jkun li nibdew neskludu ħaddiema li bħalissa jaħdmu f'dan il-qasam. Hemm lok għal firxa wiesgħa ta' ħiliet u abbiltajiet f'dan il-qasam, u l-valur ta' dan ix-xogħol għandu jkun rikonoxxut b'modi oħra għajr permezz tal-kwalifiki.

Drittijiet u obbligi tal-impjegaturi u l-ħaddiema[8]

Huwa importanti wkoll li wieħed jinnota li ħafna ħaddiema fis-Servizzi Personali u tad-Dar – u xi kultant l-impjegaturi wkoll – huma iżolati ħafna, minħabba n-natura tax-xogħol fid-djar tan-nies. Ħafna ħaddiema – kif ukoll impjegaturi – jistgħu jkunu wkoll vulnerabbli; parzjalment minħabba s-servizz innifsu, u parzjalment minħabba varjabbli oħra. Pereżempju, ħafna ħaddiema ġejjin minn sfondi ta' migrazzjoni u mhumiex kompletament konxji tad-drittijiet tagħhom. Jista' jkun il-każ ukoll li l-impjegaturi, pereżempju, ikunu persuni b'diżabilità li jirreklutaw l-assistenza personali tagħhom stess, li mhux dejjem ikunu konxji tar-rwoli u r-responsabbiltajiet tagħhom. Għalhekk, li ġġib flimkien lil dawn il-ħaddiema u l-impjegaturi kultant iżolati u/jew vulnerabbli u tappoġġjahom biex jorganizzaw lilhom infushom kollettivament, u mbagħad jipparteċipaw fid-djalogu soċjali u fin-negozjar kollettiv, jista' jgħin ukoll biex jitnaqqas l-iżolament tagħhom u jinstabu soluzzjonijiet komuni għall-isfidi tagħhom.

Fil-qosor, id-djalogu soċjali u l-ftehimiet kollettivi huma strument effettiv biex jiġu indirizzati bosta sfidi fil-PHS, mittnaqqis tal-iżolament u l-indirizzar tax-xogħol mhux iddikjarat, għat-tisħiħ tal-pagi u l-kundizzjonijiet tax-xogħol u lidentifikazzjoni ta' profili professjonali ġodda u standards ta' kwalifika meħtieġa.

7 Jekk jogħġbok, ara l-linja gwida mfassla apposta rigward il-professjonalizzazzjoni.

8 Jekk jogħġbok, ara l-linja gwida mfassla apposta rigward id-drittijiet u l-obbligi tal-impjegaturi u l-ħaddiema.

KIF INHU ORGANIZZAT ID-DJALOGU SOĊJALI FIL-PHS?

L-istrutturi kollha tad-djalogu soċjali u l-ftehimiet kollettivi għandhom jissodisfaw il-ħtiġijiet organizzattivi u ttradizzjonijiet tas-setturi involuti fil-PHS f'kull pajjiż; anke jekk dan effettivament idgħajjef il-kunċett ta' PHS bħala kunċett uniku. Pereżempju, bħalissa hemm ftit li xejn strutturi ta' djalogu soċjali li jkopru kompletament il-kunċett ta' PHS kif definit mill-Kummissjoni Ewropea.[9] L-eċċezzjoni tinsab fi Franza fejn hemm tliet ftehimiet ta' negozjar kollettiv (wieħed għal djar privati, wieħed għal organizzazzjonijiet mhux għall-profitt u wieħed għall-organizzazzjonijiet għall-profitt). Kollha kemm huma jkopru kemm attivitajiet ta' kura kif ukoll dawk mhux ta' kura.

Huwa daqstant importanti li l-istrutturi tad-djalogu soċjali jistgħu jvarjaw, u jeħtieġ li jiġu stabbiliti biex jissodisfaw il-ħtiġijiet u l-kuntest lokali. Il-parteċipazzjoni tripartita, bejn it-trejdjunjins, l-impjegaturi u l-gvern hija l-iktar aspett importanti tad-djalogu soċjali. Hemm livell għoli ta' investiment pubbliku u interess pubbliku fil-PHS u għalhekk huwa importanti li kulħadd ikun inkluż u li jkun hemm ukoll livell għoli ta' trasparenza. Din id-diversità hija, għalhekk, element importanti għal dawk li jfasslu l-politika biex jikkunsidraw jekk jixtiqux jistabbilixxu jew isaħħu strutturi ta' djalogu soċjali għall-PHS f'pajjiżhom.

IL-BELĠJU

Fil-Belġju, huma stabbiliti kumitati konġunti ta' djalogu soċjali fuq livell ta' "fergħa", jiġifieri livell settorjali jew anke sottosettorjali. Għalhekk, hemm bosta kumitati differenti li jistgħu jiġu inklużi fid-definizzjoni tal-PHS tal-UE, inkluż pereżempju:

- Kumitat konġunt Nru 110 għall-kura tat-tessuti (ħasil ta' ħwejjeġ, mogħdija u ħjata; l-aktar użat għall-mogħdija barra mid-dar)
- Kumitat konġunt Nru 145 għall-ortikultura (ġardinaġġ)
- Kumitat konġunt Nru 318 għal servizzi ta' għajnuna għall-familja u l-anzjani. Dan il-Kumitat Konġunt huwa maqsum bejn il-Komunità Fjamminga (318.02) u dik Franċiża (318.01)
- Kumitat konġunt Nru 322.01 għal aġenziji ta' vawċers ta' servizz akkreditati
- Kumitat konġunt Nru 323 għal ħaddiema taħt ir-"reġim ta' impjegati domestiċi" kif ukoll għas-settur tal immaniġġjar ta' bini u aġenziji tal-propjetà immobbli
- Kumitat konġunt Nru 337 għas-settur mhux tas-suq (għal ħaddiema bi status ta' manutenzjoni tad-dar domestika kif ukoll ħaddiema domestiċi diplomatiċi)

Kull Kumitat Konġunt jinnegozja ftehimiet kollettivi ġodda tax-xogħol (negozjar kollettiv) kull sentejn, filwaqt li jqis żviluppi ġodda u l-impatt tagħhom fuq il-kundizzjonijiet tax-xogħol, pagi, eċċ. Naturalment, dan ifisser ukoll li hemm diversità wiesgħa fin-numru ta' organizzazzjonijiet ta' impjegaturi u trejdjunjins, fejn kull wieħed jirrappreżenta approċċ settorjali speċifiku fi ħdan il-PHS, kif ukoll b'kunsiderazzjoni tan-natura federalizzata ħafna tal-Belġju.

9 Il-Kummissjoni Ewropea hija l-fergħa eżekuttiva tal-Unjoni Ewropea, responsabbli biex tipproponi leġiżlazzjoni, timplimenta deċiżjonijiet, tħares it-trattati tal-UE u tmexxi n-negozju ta' kuljum tal-UE.

FRANZA

Franza għandha wkoll approċċ pjuttost eteroġenju għad-djalogu soċjali fil-PHS bi djalogu soċjali bbażat fuq "fergħat" professjonali differenti, li flimkien jiffurmaw id-definizzjoni Ewropea tal-PHS, jiġifieri:

- Ftehim kollettiv nazzjonali għas-settur ta' għajnuna, akkumpanjament, kura u servizzi pprovduti fid-dar (Convention collective nationale de la branche de l'aide, de l'accompagnement, des soins et des services à domicile) li jiġbor flimkien min-naħa tal-impjegatur USB-Domicile, Adessadomicile u FNAAFP/CSF u min-naħa tattrejdunjins CFDT Santé Sociaux, CGT Action Sociale u FDTA-FO;
- Ftehim kollettiv nazzjonali ta' kumpaniji tal-PHS (Convention collective nationale des entreprises de services à la personne), li jiġbor flimkien min-naħa tal-impjegatur SESP, FEDESAP, SYNERPA u FFEC, u min-naħa tat-trejdjunjin, CGT Commerce, CFDT Services, FDTA- FO u CFTC Santé Sociaux;
- Ftehim kollettiv għal impjegati li jaħdmu direttament għall-utent aħħari (Convention collective des salariés du particulier employeur) li fih l-impjegaturi huma rappreżentati mill-FEPEM u l-kontropartijiet tat-trejdjunjins tagħhom huma CGT Commerce, CFDT Services, FGTA FO u FESSAD-UNSA;
- Ftehim kollettiv għal dawk li jieħdu ħsieb it-tfal impjegati direttament mill-utent aħħari (Convention collective des assistants maternels du particulier employeur) li fih l-impjegaturi huma rappreżentati mill-FEPEM u lkontropartijiet tat-trejdjunjins tagħhom huma CGT Commerce, CFDT Services, FGTA FO, FESSAD-UNSA, CSAFAM SPAMAF.

Għal impjieg dirett, id-djalogu soċjali ppermetta l-iffirmar ta' żewġ ftehimiet kollettivi speċifiċi, u l-ħolqien ta' kontribuzzjonijiet speċifiċi ta' impjegaturi, flimkien ma' dawk implimentati fil-liġi, għall-finanzjament ta' politiki ta' protezzjoni soċjali u professjonalizzazzjoni adattati għas-settur. Inħolqu żewġ strutturi ddedikati: IRCEM (Istitut għall-protezzjoni soċjali tal-impjegati fis-settur tal-impjiegi diretti), u Iperia, pjattaforma nazzjonali għall-professjonalizzazzjoni li tassisti lill-ħaddiema fil-proġetti u l-formalitajiet tal-professjonalizzazzjoni tagħhom. Barra minn hekk, f'Marzu tal-2014 ġie mniedi Kunsill Nazzjonali Konġunt għad-Djalogu Soċjali. Dan huwa awtorità komuni għaż-żewġ fergħat relatati mal-impjieg dirett u r-rwol tiegħu huwa li jipproponi s-suġġetti tad-djalogu soċjali bejn il-fergħat li għandhom jiġu ttrattati bħala prijorità (saħħa okkupazzjonali, professjonalizzazzjoni, ġlieda kontra xogħol mhux iddikjarat, żvilupp ta' użi diġitali, eċċ.).

Ftehimiet konġunti huma nnegozjati u ffirmati regolarment biex jitlestew id-dispożizzjonijiet tal-ftehimiet kollettivi. Il-ħaddiema tal-PHS jistgħu jaċċessaw taħriġ vokazzjonali, skemi providenti, skemi ta' pensjoni komplementari, assigurazzjoni tas-saħħa komplementari u, reċentement, tobba tas-saħħa okkupazzjonali, f'kundizzjonijiet adattati għall-ispeċifiċitajiet tar-relazzjoni ta' impjieg.

L-IŻVEZJA

L-Iżvezja għandha sistema ta' djalogu soċjali li hija maqsuma bejn l-attivitajiet ta' kura u dawk li mhumiex ta' kura filPHS. Madankollu, kumpaniji akbar jinnegozjaw mal-junjins direttament.

Għal attivitajiet mhux ta' kura, djalogu soċjali huwa organizzat bejn Almega, l-organizzazzjoni tal-Impjegaturi għas-settur tas-servizzi Żvediżi, u Kommunal, il-Junjin Muniċipali tal-Ħaddiema Żvediżi.

Għal attivitajiet ta' kura, l-akbar negozjati ta' djalogu soċjali jsiru bejn SALAR, l-Assoċjazzjoni Żvediża ta' Awtoritajiet u Reġjuni Lokali, u Kommunal. Huwa importanti li wieħed jinnota li organizzazzjonijiet oħra iżgħar ta' Impjegaturi, attivi fil-qasam għall-profitt u mhux għall-profitt, ukoll jinnegozjaw ftehimiet kollettivi.

SPANJA

Hemm madwar 120,000 ħaddiem tal-PHS madwar Spanja li huma rappreżentati permezz ta' drittijiet ta' negozjar settorjali. Is-servizzi tal-PHS fi Spanja nbidlu drastikament wara li għaddiet il-liġi 27/11 fl-1 ta' Awwissu 2011, li bdiet tranżizzjoni ta' 6 snin għar-rikonoxximent tal-ħaddiema tal-PHS bħala ħaddiema li għandhom listess drittijiet daqs ħaddiema oħra. Din il-bidla ppermettiet lil aktar minn 30% ta' dawn il-ħaddiema jagħmlu tranżizzjoni minn status mhux iddikjarat għal status iddikjarat, u ħeġġithom jissieħbu fit-trejdjunjin CCOO.

Il-ħaddiema fis-settur tressqu flimkien għall-ewwel darba mis-CCOO fit-tmeninijiet, u wara strajk ta' 38 jum kienu kapaċi jiksbu l-ewwel ftehim kollettiv fl-1990. Dan irriżulta f'ġimgħa ta' 39 siegħa xogħol, 4 ijiem off kull xahar, brejks konformi mal-istandards tal-impjieg, u livell ta' paga 'l fuq mill-minimu professjonali. Mis-snin disgħin, is-settur kiber u l-ħtieġa għal djalogu soċjali settorjali u negozjar kollettiv kibret b'mod parallel. Issolidarjetà tal-ħaddiema matul is-snin fissret li kien hemm ftit strajks, u li l-poter kollettiv tagħhom kien qawwi. Madankollu, bit-tkabbir tal-industrija bdew joperaw aktar u aktar kumpaniji multinazzjonali, u dawn imbuttaw in-negozji żgħar u ta' daqs medju 'l barra. F'Marzu tal-2015, il-ħaddiema kienu ilhom mingħajr ftehim kważi sena. L-impjegaturi kienu qed ifittxu biex iżidu s-sigħat tax-xogħol u jiffriżaw l-anzjanità u l-pagi, u rrifjutaw li jirrikonoxxu dak li kien miftiehem storikment. Dan l-approċċ ġabar lill-ħaddiema flimkien u wasalhom sal-punt ta' rewwixta. Ftit ġranet biss qabel l-akbar strajk ippjanat tal-PHS, l-impjegaturi ċedew, u taw xogħol ta' 36 siegħa fil-ġimgħa, żieda fil-paga ta' 1.2%, u assigurazzjonijiet ta' sigurtà tax-xogħol.

Permezz tal-midja soċjali u strateġiji oħra ta' komunikazzjoni, il-junjins qed jaħdmu bla heda biex jidentifikaw u jorganizzaw ħaddiema f'dan is-settur. Għad hemm ħafna xi jsir, iżda d-drittijiet ta' negozjar settorjali jfissru li l-ħaddiema kollha tal-PHS jistgħu jibbenefikaw minn negozjar kollettiv mal-assoċjazzjoni tal-impjegaturi. Meta l-politiki tal-gvern bħar-ratifika tal-Konvenzjoni tal-ILO C189 dwar il-Ħaddiema Domestiċi jiġu implimentati, il-ħaddiema ta' fuq quddiem jieħdu l-benefiċċji. Il-Federazzjoni tal-Kostruzzjoni u s-Servizzi CCOO tkompli tillobbja lill-gvern Spanjol biex jirratifika l-ILO C189 u jagħti lill-ħaddiema tal-PHS id-drittijiet diġà rikonoxxuti lil ħaddiema oħra.

L-ITALJA

L-ewwel verżjoni tal-Ftehim Kollettiv Nazzjonali dwar Xogħol Domestiku (CCNL - Contratto Collettivo Nazionale di Lavoro sulla disciplina del rapport di lavoro domestico) ġie ffirmat fl-1974 u ġie rivedut diversi drabi minn dakinhar. Dan jirregola r-relazzjoni ta' impjieg bejn ħaddiema domestiċi (ħaddiema tal-kura li prinċipalment jieħdu ħsieb persuni dipendenti jew persuni li jwettqu attivitajiet tad-dar) u l-utent aħħari li jaġixxi bħala impjegatur. Il-firmatarji tas-CCNL huma Domina u Fidaldo min-naħa tal-impjegturi, u Filcams CGIL, Fisascat CISL, UILTuCS u Federcolf min-naħa tal-junjins.

Matul is-snin, il-ftehim kollettiv ipprovda drittijiet addizzjonali lill-ħaddiema domestiċi kif ukoll pagi minimi. Bl-istess mod, huwa għamel lill-familji konxji tad-dmirijiet tagħhom bħala impjegaturi domestiċi. Barra minn hekk, wassal għat-tnedija ta' żewġ korpi: Cassacolf (fond integrattiv li jipprovdi servizzi tal-kura tas-saħħa lil ħaddiema domestiċi) u Ebincolf (osservatorju tax-xogħol domestiku li jiżviluppa wkoll programm ta' ċertifikazzjoni u jieħu inizjattivi fis-sigurtà fuq il-post tax-xogħol).

FATTURI TA' SUĊĊESS GĦALL-IŻVILUPP TA' STRUTTURI EFFETTIVI TA' DJALOGU SOĊJALI FIL-PHS

Konklużjonijiet

Id-djalogu soċjali ma jidhirx l-istess f'kull pajjiż. Huwa importanti li wieħed jinnota li l-iktar aspett importanti tad-djalogu soċjali huwa li jissodisfa l-ħtiġijiet tal-industrija u tal-partijiet interessati tal-industrija. Hemm ħafna flessibilità dwar kif il-proċessi jistgħu jiġu organizzati, u dak li jirnexxi f'ġurisdizzjoni waħda jista' ma jiffunzjonax sew f'ġurisdizzjoni oħra.

Fuq il-bażi tal-eżempji u l-esperjenzi msemmija hawn fuq, nirrakkomandaw l-elementi li ġejjin biex ikunu fatturi kruċjali ta' suċċess fl-iżvilupp tad-djalogu soċjali fil-PHS:

- Rispett għal-libertajiet fundamentali ta' assoċjazzjoni u d-dritt għal negozjar kollettiv, permezz tal-qafas legali xieraq li jaqbel maċ-ċirkostanzi speċjali tal-PHS.
- Impjegaturi u junjins b'saħħithom, rappreżentattivi u indipendenti, bil-kapaċità teknika u l-għarfien meħtieġ biex jipparteċipaw fid-djalogu soċjali.
- Appoġġ meħtieġ mill-istat biex jippermetti lill-organizzazzjoni tal-ħaddiema u tal-impjegaturi ssir rappreżentattiva u twettaq djalogu soċjali u negozjar kollettiv sinifikanti.
- Liġijiet għal aċċess, komunikazzjoni u strutturi li jippermettu lil ħaddiema u impjegaturi iżolati u/jew vulnerabbli jorganizzaw ruħhom kollettivament.
- Rieda politika u impenn biex isir djalogu soċjali min-naħa tal-partijiet kollha.
- Appoġġ istituzzjonali xieraq li min-naħa tiegħu jwassal għal djalogu soċjali.
- Strutturi ta' djalogu soċjali u ta' negozjar kollettiv ta' impjegaturi multipli u/jew settorjali, li l-istat ikun parti minnhom jekk ikun meħtieġ.
- Mekkaniżmi xierqa ta' infurzar u implimentazzjoni inkluż permezz ta' amministrazzjoni tas-suq tax-xogħol li tiffunzjona, bħall-ispezzjoni tax-xogħol u l-imsieħba soċjali. Aħna nirrikonoxxu li fil-PHS huwa partikolarment diffiċli li jsiru spezzjonijiet, u jista' jkun tabilħaqq kważi impossibbli meta wieħed iqis li hemm ħafna relazzjonijiet ta' impjieg individwali.
- Rispett għall-imsieħba soċjali.

- Il-possibbiltà li tiġi estiża l-kopertura tal-ftehimiet kollettivi għal dawk li mhumiex involuti direttament fin negozjar kollettiv (negozjar kollettiv settorjali) mill-imsieħba soċjali.[10] L-isfida tibqa' li l-organizzazzjoni talħaddiema f'dan is-settur hija diffiċli ħafna. L-impjegaturi spiss ma jkollhomx għarfien dwar il-fatt li jkunu impjegaturi; huma ma jqisux lilhom infushom bħala impjegaturi u għalhekk ma jagħrfux l-obbligi tagħhom.
- Fil-każ ta' impjieg dirett, l-Istati Membri għandhom joħolqu kundizzjonijiet adegwati biex jibnu djalogu soċjali fil livelli nazzjonali u lokali billi jiżviluppaw u jistrutturaw organizzazzjonijiet privati ta' impjegaturi u ta' ħaddiema domestiċi. Dan għandu jwassal għall-iżvilupp ta' negozjar kollettiv billi jiġu kkunsidrati l-ispeċifiċitajiet tar-relazzjoni ta' impjieg bejn żewġ individwi.
- Rikonoxximent aħjar mill-awtoritajiet pubbliċi ta' dawn l-individwi privati bħala impjegaturi bid-drittijiet u l obbligi tagħhom, u regolazzjoni aħjar tar-relazzjonijiet tax-xogħol bejn l-impjegati u l-impjegaturi, għalhekk, se jgħin biex inaqqas ix-xogħol mhux iddikjarat, li huwa predominanti fis-settur.

10 https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/10512Sectoral%20Paper%20HLPF%20WTUMG%20Final.pdf

Dan il-proġett huwa ffinanzjat
mill-Unjoni Ewropea.
(Ad-PHS - VS/2018/0344)